

מי ומה בחוברת

- בפתח החוברת אנו מביאים את דבריו של ישראל גוטמן בעצרת השואה והנבורה ביד-מרדכי — תשל"ה.

מקורות ועדויות

- אנו מביאים סידרת „מכתבי קלרה” שנשלחו על-ידי המורה והמחנכת קלרה גרינוולד בשנים 1941—1944 מן החווה בנויאנדורף בגרמניה, מברלין וממחנה טרזיינשטאט, אל יידתה הנוצרית מרגריתה לכמונד. המכתבים מהווים תעודה אנושית מרגשת, מספרים על קיום החווה ומסייעים בהבנת דרך מחשבתם של יהודי גרמניה בתקופת המיבחן הטראגי.
- אנו מפרסמים חלק מתוך עבודתו האחרונה של פרופ' בר מארק המנוח על תנועת ההתנגדות של יהודים במחנה אושוויץ. החלק הרואה אור בחוברת כולל פרק על ה„זונדרקומאנדו” מפרי עטו של בר מארק, וכן קטעים מתוך יומנים של עובדי ה„זונדרקומאנדו”, שנמצאו בשטח המשרפות. אלמנתו של בר מארק, אסתר מארק, כתבה הקדמה לחיבור שלפנינו והתקינה את העבודה המלאה העתידה להופיע בקרוב במתכונת ספר.

עיון

- במדור של דברי עיון אנו מפרסמים פרקים מתוך עבודה של דוד דורון (ספקטור) — חבר קיבוץ שמיר — על הגיטו בקישינוב וחורבן הקהילה בקישינוב, מרכז יהודי חשוב בבסאראביה, ששמה קשור בפגרום העגום שהתחולל בה בשנת 1903.
- וילה אורבאך, מעובדי יד-ושם, מגישה מאמר מקיף על „השמדת היהודים בשטחי ברית-המועצות הכבושים על-ידי הגרמנים”. המחברת התבססה בעבודתה על תעודות שנמסרו על-ידי ארצות הגוש המזרחי, בעיקר ברית-המועצות, למרכז השיפוט בלודוויגסבורג ובאמצעותו הגיעו לארכיון של יד-ושם.
- ד"ר לני יחיל, מאוניברסיטת חיפה, מפרסמת חיבור כולל על הנסיון של השלטון הנאצי-סוציאליסטי לגרש את היהודים מאירופה ולרכוס באי מדגסקר.

תעודות

- פרופ' אוריאל טל, מאוניברסיטת תל-אביב, מביא תעודה מעובדת, הכוללת את החלק העיקרי מהרצאה פומבית של פרופ' ארנסט קריק, המשקפת את גישתם של מייצגי האידיאולוגיה הנאצי-סוציאליסטית אל האינטלקטואלים.

ספרים

- במדור לביקורת ספרים אנו מביאים את עבודתו של ד"ר היים גניזי, מאוניברסיטת בראילן, הסוקר את ספריהם של המחברים האמריקאניים (מורס, ויימן, פיינגולד) על ארצות-הברית ובעיות הפליטים היהודים בשנים 1938—1945.
- שלום חולבסקי סוקר הוצאה אלבומית על קהילת וילנה שהופיעה בארצות-הברית, וכן את ספרו של דב לוין על מלחמת יהודי ליטא בנאצים 1941—1945.